

ÀKELA

Butlletí informatiu - Exemplar gratuït - Estiu 2018 / Núm. 58

A M I C S I E S C O L T E S

UN NOU ESCENARI

No és fàcil en aquests moments saber cap a on anem, quin serà el nou escenari social i polític a Catalunya i el continent europeu. Estem deixant enrere una certa estabilitat sense perfilar un nou model alternatiu.

La transició actual en què estem instal·lats, amb un cert col·lapse de les institucions espanyoles i europees davant l'allau de problemes sense solucionar, una crisi econòmica mal resolta que ha deixat gent de totes les edats amb una situació precària, ens ha portat a qüestionar els valors democràtics que ens havien inculcat.

El moviment feminista s'està obrint camí davant de tantes injustícies i volen ser presents en aquest nou escenari. És una llum en la fosca nit. Esperem que molt aviat trobem tots junts uns valors que respectem i creiem per conviure amb harmonia.

Joan Martínez

EDITA

Associació d'Antics Escoltes del Masnou
Seu d'entitats c/ Barcelona, 5, espais El Casinet
Apartat de Correus 74 - 08320 El Masnou
e-mail: akelamasnou@gmail.com
Dipòsit Legal B-14.732.2002

REDACCIÓ / MAQUETACIÓ

Joan Martínez, J.Ma.García

L'entitat no es fa responsable del contingut dels articles signats pels seus col·laboradors.

COL-LABORADORS

Ramon Asensio
Carme Giralt
Jordi Manrique
Joan Camps
Francesc Muntanya
Mercè Hernández
José Miguel Barrachina
Jordi Dolz
Minyons Escoltes i Guies de Sant Jordi de Catalunya
Escoltes Catalans
Manel Martínez
Francesc del Arca
Valèria Cuní
Pepita Castellví
Nati Herrador
Aina Ripoll
Margalida Capellà
Demarcació Nord-Occidental
Amics del ferrocarril

CORRECCIÓ: **Oficina de Català del Masnou**

SUMARI

Portada	Minyons escoltes
Editorial	2
Demarcació Nord-Occidental.....	3
Minyons Escoltes (MEGSJC)	4
Escoltes catalans	5
Recordant l'escoltisme	6
Rutes del nostre entorn	8
Societat	10
Els joves parlan.....	12
La teatral	13
L'escola parla	14
La cuina de casa	15
Sabíau que.....	16
Fem el cim.....	17
Meteorologia	18
Tast cultural	20
El món del ferrocarril	21
L'entrevista	22
Poesia.....	23

www.amicsianticsescoltesdelmasnou.weebly.com
www.facebook.com/amicsianticsescoltesdelmasnou
www.elmasnou.cat

(Cerca ENTITATS. Filtra per Cultural.
Cerca Associació d'Amics i Antics Escoltes del Masnou)

Un miler d'escoltes i guies de la Demarcació Nord-occidental celebren el seu 45è aniversari

El dissabte dia 14 d'abril es van celebrar els 45 anys de la Demarcació Nord-occidental a la vila de Bellpuig, i els agrupaments d'aquesta demarcació van aprofitar l'aniversari per trobar-se i buscar l'essència de tots aquests anys de l'escoltisme i guiatge a les terres de Ponent i el Pirineu.

La jornada va començar a les 10 del matí quan els agrupaments van arribar i es va donar el tret de sortida a la trobada amb la presentació de l'eix en un acte central. Un avi i la seva neta parlaven sobre la demarcació i la seva història, quan van adonar-se que el 45è havia desaparegut.

Els infants i joves van decidir ajudar-los a buscar l'essència dels 45 anys de la demarcació. Així que per branques, fent diferents activitats, en diferents espais de Bellpuig i durant el matí, van aconseguir-ho!

Al migdia, totes les branques van tornar a aplegar-se al pavelló de la vila per dinar i posteriorment es va fer un taller que va acabar sent el record de la trobada.

Per cloure la trobada, es va dur a terme un acte central on les branques van entregar els diversos elements que per a elles definien el '45què?!' (nom de la celebració de la Demarcació Nord-Occidental). Posteriorment, hi va haver una actuació musical per part d'excaps amb cançons del cau d'ara i de sempre.

En la mateixa trobada, hi va haver un espai de trobada per a antics membres de la demarcació i institucions amb l'objectiu de fer un espai de retrobada i per donar a conèixer què fem, on som i on anem els escoltes de Nord-occidental!

Una quarantena d'infants i joves reforesten els boscos cremats durant l'incendi d'Òdena

El dissabte 10 de març, una quarantena d'infants i joves escoltes van participar en la Jornada de servei «Plantem la llavor del canvi» al Bruc (Anoia) desenvolupant tasques de prevenció de l'erosió del sòl i de plantació d'arbres de diferents tipus als boscos del Bruc, zona devastada de més de 1.000 hectàrees pel gran incendi de l'estiu de 2015.

Una jornada d'aprenentatge servei, organitzada per Minyons Escoltes i Guies de Catalunya, que va completar una de les accions de compromís que van dur a terme més de 13.000 escoltes i guies a la Jamborinada, la trobada d'escoltes i guies més gran que s'ha fet mai a Catalunya, que va tenir lloc a Tàrrrega el mes d'abril de 2017.

Els infants i joves, a la Jamborinada, van reivindicar ser «llavor de canvi», un convenciment que metafòricament va prendre forma de boles Nendo Dango, unes pilotes d'argila barrejada amb matèria orgànica i una mescla seleccionada de llavors, que van dur ja fetes a la trobada, i durant la jornada «Plantem la llavor del canvi» van dipositar sobre la zona devastada d'Òdena per tal que germinin i es recuperi, d'aquesta manera, el territori afectat.

Els infants i joves van conèixer les causes i els efectes d'un incendi a partir d'una exposició fotogràfica i van descobrir les energies verdes i renovables, entomant després les tasques de servei escampant una gran part de les 13.000 boles Nendo Dango fetes a la Jamborinada i plantant alguns dels més de 200 arbres fruiters que l'empresa col·laboradora Respira Energia ha aportat al projecte.

La jornada va comptar amb la col·laboració de l'Agrupació de Defensa Forestal del Bruc i l'Associació de Veïns de Sant Pau de la Guàrdia, Respira Energia i l'Ajuntament del Bruc.

LA MURGA'18

Com cada any, durant el període de campaments de primavera es va dur a terme La Murga, un projecte d'aprenentatge i servei a través del qual Escoltes Catalans pretenem sensibilitzar sobre el dret a un habitatge digne i que les joves reflexionin al voltant dels drets socials i de les conseqüències del capitalisme. Es va realitzar del 24 al 28 de març a Ciutat Vella, Barcelona, i al barri de la Mariola, a Lleida.

Les participants de La Murga són joves d'entre 15 i 18 anys i les seves caps que, durant 5 dies, conviuen amb veïns i veïnes usuàries de Serveis Socials de Ciutat Vella de Barcelona i la Mariola de Lleida, cooperant amb elles per millorar les seves condicions de vida mitjançant la rehabilitació dels seus propis pisos i analitzant de prop les arrels de la pobresa a les nostres ciutats i barris. En aquesta edició van participar més de 100 joves que, juntament amb les seves caps, es van allotjar en una escola del barri on realitzaven el projecte. Repartides en grups, anaven al pis que se'ls havia assignat i allà feien les tasques de rehabilitació que s'havien pactat amb les persones que hi viuen.

Aquest any els agrupaments participants van ser l'AE Gratacims (Castelldefells), AE Jaume I (Barcelona), AE Pere Roselló (Barcelona) i AE Pau Casals (Cerdanyola) a La Murga de Barcelona. Pel que fa a La Murga de Lleida, a més a més de l'AE Ermessenda (Barcelona) i l'AE Amon-Ra (Premià de Mar), també hi van anar l'AEiG Lo Manaix (Lleida) i l'AE Mafeking (Barcelona), de Minyons Escoltes i Guies i d'Acció Escolta respectivament.

L'origen d'aquesta iniciativa rau en la inquietud d'un grup de caps l'any 1996 per treballar per incidir en el barri del Gòtic i visibilitzar el seu context socioeconòmic. Això les va impulsar a fer una anàlisi sobre la qüestió de l'habitatge digne i a dibuixar una proposta de projecte que a més servís com a eina de sensibilització per a joves. Ara ja fa més de vint edicions que La Murga es du a terme a Barcelona i a Lleida ja porta set edicions.

**LA NOSTRA PETITA VOLTA AL MÓN (2)
LA SORTIDA A LA VALL DE NÚRIA
D'EN JOAN CASALS I EN JAUME ROSSELL
DEL 3 AL 7 DE SETEMBRE DEL 1967**

A la primera part, en Joan i en Jaume ens relataren els seus preparatius per realitzar la sortida, i com el dia 3 de setembre, per mitjà del transport de l'autoestop, coneixen una sèrie de personatges que els ofereixen els seus vehicles per pujar-hi, fins que poden arribar al poble de Ribes de Fresser, ja de nit, amb un ruixadet amenitzat amb llamps i trons, i fan de la primera acampada un veritable Trafalgar, segons paraules d'en Joan. El dia 4, al voltant de les 5 del matí, anaren a agafar el cremallera, però aquest no sortia fins a les 9, i encara amb retard. L'anada a Núria fou espectacular: «...el cremallera passa vers un riu que serpenteja muntanya avall, ara pel costat d'un bosc de pi-avets, també entremig d'un rocam que sembla que s'hagi d'ensorrar amb el trontoll del tren... En arribar a dalt, ens adonem que els cims més enlairats de la vall de Núria són blanquejats de neu. Aquesta sí que no ens l'esperàvem!», comenta en Joan. El dia 4 acaba que ells dos decideixen fer una petita exploració per preparar l'atac al cim del Puigmal, enmig de boira i d'una fina pluja.

DIA 4, DILLUNS

«Ens llevem al voltant de les cinc del matí per dirigir-nos vers l'estació del cremallera, ja que ens han dit que el primer cremallera surt a 2/4 de set. Continua la tempesta i plou de gust. Quan arribem a l'estació ens informen que el cremallera surt a les nou, o sigui que ens hem llevat de matí per a res: anem bé! Com que plou i l'estació està encara tancada, ens posem dins un tren que està parat davant de l'estació. Quan són les set, anem a la cantina a esmorzar, i un cafè amb llet ben calent ens reconforta bastant i ens fa oblidar una mica la pluja que insistentment va caient amb força. A la cantina hi ha anat arribant gent: alguns treballadors que esperen el tren i que està arribant amb retard, dos maquinistes del tren, un home que és enguixador i que està molt amoïnats perquè la pluja li ha fet malbé una feina que ha fet per valor de 25.000 pessetes, segons explica ell. També han

arribat una parella de guàrdies civils i un matrimoni; en fi, de tot i força. A la vora de les nou ens dirigim vers l'estació del cremallera, que surt amb una mica de demora degut a que el tren de Barcelona que enllaça no ha arribat encara, i l'ha d'esperar. A la fi, decidim pujar amb els sis que som a l'estació, car de la Renfe acaben de telefonar que el tren porta dues hores de retard. No és estrany. El viatge en cremallera és molt bonic i passa per alguns indrets veritablement encantadors: ara vers un riu que serpenteja muntanya avall, ara pel costat d'un bosc de pi-avets, també entremig d'un rocam que sembla que s'hagi d'ensorrar amb el trontoll del tren i el xiular desentonat de la seva veu, fent tot això un conjunt de meravelles. Entre tant, el cremallera es va enfilant a poc a poc pel rude pendent, i així anem fent via fins que en arribar gairebé a dalt, ens adonem, no sense tenir una gran sorpresa, que els cims més enlairats de la vall de Núria estan blanquejats de neu. Aquesta sí que no ens l'esperàvem!, car havent fent un estiu tan calorós ens havien dit que ja no trobaríem neu. Més tard ens assabentem que havia nevat la nit passada mentre plovia pels voltants. Sortim del darrer túnel i la primera impressió de Núria a cop d'ull em satisfà molt: per un cantó un embassament d'aigua fet fa poc, i per la resta tot voltat de cims d'imponent elevació, i al fons un ramat de bous pasturant que semblen freguies i que destaquen sobre els prats verds que omplen tota la vall. Baixem a l'estació, i fa un fred que pela!, acostumats com estem a la temperatura calorosa de la costa. Ací dalt estem a set graus, i el vent que bufa del nord és gelat degut a la neu dels cims. Creuem el pont de fusta que uneix l'estació amb el Santuari i entrem dins els passadissos que volten tot l'edifici. A cada cantó hi ha les portes de les cel·les, i més endavant una tómbola, l'administració, la botiga de records, la tenda de queviures i la sala de lectures; a continuació l'església, l'hotel, i para de comptar. Deixem les motxilles a un cantó i sortim a voltar-la una estona. Primer contemplem el llac que rep les aigües de Nou Fonts, Nou Creus i el coll de Finestrelles. Visitem l'ermite de sant Gil, que està a tocar del Santuari. Més tard, seguim un tros amunt pel camí del Puigmal, fins el lloc anomenat coll Verd. Des d'ací es divisa Núria i els seus entorns, sembla talment un paisatge de pintor. En baixar ens adonem que a l'iniciar el camí del Puigmal, i al costat mateix del Santuari, hi ha un refugi lliure (de sant Bernat), on decidim fer estada. Una vegada instal·lats ens posem a dinar. El cel està cobert de núvols i boira baixa, per la qual cosa està molt mal parat per fer una sortida aquesta tarda. Tot i amb això, deixant de banda tots els avisos de perill que ens havien donat i per no restar avorrits al refugi, ens encarem vers el Puigmal enmig de boira i d'una fina pluja. Anem pujant a un pas seguit, i de mica en mica ens anem enlairant vers el cim que no es veu pas, tapat completament per la boira. Mentre pugem s'aclareix un tros de cel i podem contemplar el Pic de Segre a mà dreta, tot majestuós, voltat de núvols negres. El camí es va fent difícil i ens sorprèn una forta pluja i pedregada, tot alhora, que ens fa parar una estona amb els impermeables. Reprenem la ruta al cap d'una estona, i embolcallats per una gran boira, no ens podem separar gaire, car als pocs metres ens perdem de vista. Anem seguint els senyals marcats a les pedres, i així arribem al darrer tros, molt costerut, amb algunes clapes de neu que dificulten la marxa. Més amunt, i quan som gairebé a dalt, la neu ha tapat els senyals del camí i la boira no ens permet albirar res, per la qual cosa, no sense un gran disgust, hem d'abandonar el nostre intent. El descens, al principi, és una mica perillós perquè és molt dret, però a mesura que anem baixant, la marxa es normalitza i així arribem al Santuari. Són les sis de la tarda, i continua amenaçant pluja. Amb una esgarrapada ens fem el sopar, el qual devorem amb necessitat d'un plat calent a l'estómac. Fa fred i la caminada ens ha deixat una mica cansats. A les vuit anem a participar del rosari a l'església i, tot seguit, anem cap a dormir i ens deixem caure com uns troncs.»

El dia 5, dimarts, intentaràn fer el Puigmal.

ELS RETAULES DE CAN SALVI (Dosrius)

El passat diumenge 18 de març férem la «XV Passejada pel nostre entorn», ja un clàssic dins de les activitats de l'associació. Aquesta vegada era una activitat més orientada al tema cultural, i vàrem comptar amb un inqüestionable coneixedor en profunditat de la zona (és zona boletaire, és clar): en Jordi Rigau, que ens va fer de guia amb molt encert.

El poble de Dosrius (un xic d'història)

El terme de Dosrius és documentat des del 963 (*Duos Rios*) i apareix amb la forma *Duorios* el 990 i el 1017.

El castell de Dosrius es repartí a mitjan segle XI les terres del castell de Montalt amb el castell de Mataró i passà (1114) sota la jurisdicció del monestir benedictí de Sant Pere de Casserres. Aquest n'era feudatari de les terres del castell (que comprenia també Canyamars).

La família Dosrius emparentà el 1277 amb els Cartellà, que compraren el 1453 a Casserres el domini directe del castell i la baronia de Dosrius, i passaren a ser barons de Dosrius i Canyamars. En aquesta mateixa època el llinatge es fusionà amb el de Sentmenat, que encara avui són propietaris de les restes del castell.

Descripció de l'activitat

Arribats al poble de Dosrius, el primer que vàrem fer és preparar l'esmorzar. Una vegada acabada amb èxit la primera activitat del dia, vàrem començar una passejada per Dosrius. El Jordi ens va ensenyar el petit nucli antic, del qual cal destacar l'església i el pont que la comunica amb la casa del rector. També el «safareig del comú», utilitzat com a lloc de fer la bugada i principal font d'aigua per a les cases del poble abans d'instal·lar-se l'aigua corrent.

Després passàrem a caminar durant una estona endinsant-nos en el bosc pel camí que surt al costat del poliesportiu. Després d'1,5 km trobarem les escultures que formen el conjunt dels retaules de Can Salví, situades a banda i banda del camí.

Realment és impressionant trobar aquests retaules amb la corresponent inscripció explicativa, una mescla de pedra i ferro amb un toc artístic interessant.

Crec difícil descriure els diferents retaules; el millor és incloure'n algunes fotos, i també una de general del grup.

LA MANADA

Joan Camps i Ortiz

Escric envers tan controvertit succés conscient que em poso en un jardí o, si m'hi perdo, acabaré enmig la selva plena de animals depredadors, que sent de la meva espècie humana, en dir el que penso emparat per a la llibertat d'expressió, se'm llencin a la jugular.

El dia 9 de maig, pels passadissos del parlament dels lleons, on s'hi barallen els reis de la selva legislativa, escoltava en directe a Rajoy queixant-se de no tenir encara un president al parlament de Catalunya pel capritx de una sola persona. Ho deia referint-se al president electe Puigdemont, quan la realitat objectiva és que Puigdemont, com presumpte exiliat polític, està fent ús de les seves prerrogatives en voler complir el mandat sorgit de les urnes en les eleccions del 28 de desembre de 2017. És paradoxal el victimisme de neno gallec con voz queixosa de Rajoy, quan porta anys presidint el Partit Popular fent-se el longuís com els tres monos macacos: *Mizaru, Kikazaru i Iwazaru*, mancats de la vista de la oïda i de la parla. Actitud cínica que la saviesa japonesa qualifica com no veure el Mal, no escoltar el Mal, no parlar del Mal, quan el Mal és sistemàticament propi. Arrogància torera de Don *Tancredo*, fent d'estàtua i brindant la festa del poder, cedint-lo al corporativisme de toga, en la persona del jutge de màxima presència mediàtica que, immiscint-se en política, ha acaparat el poder suprem suplantant en bona part la responsabilitat que Rajoy hauria d'haver assumit políticament i resolt democràticament en seu parlamentaria.

La judicatura de pas de cargol ha necessitat 16 anys en sentenciar la revolta de la presó de Quatre Camins quan els encausats ja gaudien reintegrats en la societat civil, mentre en el temps s'han jutjat tres causes més recents que han destacat per l'exageració del relat jurídic. D'una banda tenim al jutge Llarena amb un zel inusual, on les presses inusitades, poden ser molt males conselleres, i en voler legislar de part i de *motu proprio*, li han acumulat un descrèdit mediàtic internacional difícil de justificar davant l'opinió pública. A la vegada s'ha celebrat el procés contra vuit joves de Alsasua, que per una baralla de bar s'han vist acusats de terrorisme amb penes que poden arribar a cinquanta anys de presó, desproporció que recorda quan robar un pa podia comportar dos anys de galeres. Judicis tots que han rebut el plàcet anticipat dels portaveus dels partits que s'autoanomenen constitucionalistes amb la retòrica: S'equivocui o no el jutge: la sentència s'ha d'acatar! Sabem que en teoria, un sentència es pot recórrer a instàncies superiors, però en la pràctica, donat el cost econòmic i la imposició de presó provisional, el presumpte innocent acabi considerant mal menor, acceptar la condemna injusta, i veure's forçat i renunciar en voler provar la seva convicció d'innocència.

Quan els partits constitucionalistes ens estaven avesant a no veure, no escoltar i no parlar del Mal que els corrompia, jocosos de la immunitat de tenir de part la independència refinada del Poder Judicial, ha esclatat l'escàndol de LA MANADA. Tan fàcil que era per la judicatura homologar una

baralla de bar com a terrorisme, un acte pacífic de votar democràticament en delictes de sedició fins l'extrem de considerar l'aprovació de lleis en seu parlamentària com un crim de rebel·lió comparable al 23F, i de cop i volta, la sacra independència de la Justícia justiciera ha baixat el llistó del rigor constitucional a l'hora de jutjar un flagrant acte d'agressió maquinat per cinc energúmens de pro, que aprofitant-se de la

seva superioritat numèrica no volien acabar la festa prou desprestigiada dels Sanfermines, amb l'objectiu premeditat i provat en la xarxa del Whatsapp on el líder anomenat Gordo amb antecedents i condemna de dos anys de presó per robatori amb força, arengava al seu remat amb criminal conspiració «...follarnos a una buena gorda entre los cinco en San Fermín sería apoteósico. Prefiero follarnos a una gorda entre cinco que a un pepino de tía yo solo». Fins les tres de la matinada no van trobar la víctima propiciatòria, una noia que els diu que torna cap el cotxe per dormir i ells galants s'ofereixen acompanyar-la i ella confiada i eufòrica com manen els Sanfermines, fins i tot es deixa petonejar. Aleshores és quan Gordo anticipant-se al grup i aprofitant l'entrada d'una veïna al seu pis pot evitar que es tanqui la porta, aleshores dos d'ells agafant la víctima pels braços la fan entrar i pujar fins el segon replà, lloc on l'agredeixen sexualment fins quan volen ells i, abans de fugir, li roben el mòbil de la noia, deixant-li per terra les targetes, la del SIM i la de memòria privant-la de demanar auxili. Al final, desconcertada, acaba plorant sobre un banc del carrer jaient en posició fetal i una parella de vianants l'ajuda trucant all 112, servei que finalment l'acull i l'acompanya a un centre mèdic.

Doncs vet aquí la sentència: els tres jutges en justa jurisprudència, excepcionalment aquesta vegada han ignorat els delictes d'odi, de terrorisme, de sedició, de rebel·lió i de cop d'estat i dos d'ells, amb mà tova han gosat sentenciar als cinc acusats d'abús sexual, que semànticament rebaixa la sentència exemplar que correspondria sentenciar per agressió sexual, però el tercer magistrat, present en tot el procés, ha baixat el llistó fins el màxim, demanant l'absolució dels cinc cafres de la gloriosa MANADA.

Ha estat el clam popular tan escandalós, que ha fet reaccionar al ministre de justícia Rafael Català, afirmant: «**Tots saben que el jutge González té algun problema singular**» doncs si ho diu el ministre tan convençut, cap la possibilitat que dins la judicatura, entre els seus magistrats, igual que passa en tots els segments socials, un trenta-tres per cent de magistrats poden estar afectats de problemes singulars. Potser aquesta vegada el jutge González havia d'alçar el llistó justicier ben alt, però en no ser LA MANADA una causa política, ha cregut que l'havia de baixar del tot i enviar aquests cinc bordegassos a casa i, com diuen en castellà, de rositas.

Compromisos, responsabilitats, implicacions i càrregues

Com bé sabeu, com a escolta que soc i cap que vaig ser de l'Agrupament Escolta Foc Nou, el compromís és un valor que sempre he tingut molt present. Ser capaç de donar la teva paraula, i que valgui, que la gent pugui confiar en certes coses en tu. Mola, oi? Però, en quines?

Aquí rau el quid de la qüestió: en les que tu hagis donat paraula. Les que tu has triat, les causes amb què t'has compromès. Si no ho estàs fent voluntàriament, com hauria de ser evident, es converteix en una obligació, o una imposició. Però sembla que massa persones, «fins i tot» en el món de l'escoltisme, confonen compromís, responsabilitat, implicació i càrrega.

Un compromís va de parella amb una responsabilitat. La responsabilitat que jo, per exemple, tenia com a cap envers l'Agrupament Escolta Foc Nou. I allà, incloc els qui hi havien passat i deixat petjada, però, sobretot, les persones que formaven part del cau en aquell moment, 2007-2014. Vaig recuperar moltes tradicions, en vaig fer de noves, i vaig intentar-ne d'altres que no van quallar. Quan vaig acabar el meu terme com a monitor, vaig creure que el coherent era no ficar el nas, a no ser que m'ho demanessin explícitament. Per això igual no m'hi heu vist tant, últimament.

Ara que ja no soc cap, tinc molt clar que les coses han canviat i que la meua experiència, per molt que pugui ajudar, no és aplicable. Per molt que adquirís un compromís amb l'agrupament, ara ja no hi soc. Per molt que me'n sentís responsable, o que hagués deixat petjada, em sap molt de greu trencar la realitat a alguns, però la meua opinió no és vàlida, i la meua experiència no serveix, ja que les coses canvien. Quan el grup de persones canvia, o directament, és un altre grup totalment diferent, és antipedagògic intentar aplicar els mateixos models, estructures, valors, com si tu i jo fóssim la mateixa persona. No ho som.

Dic tot això, que només fa 4 anys que vaig marxar de l'agrupament. Imagineu-vos, no ho sé, 30? Ho sabreu millor que jo. Hi ha coses que no es poden forçar. Fent un paral·lelisme amb l'educació, no pots tenir un «model de persona» i voler-lo imposar a tots els infants. De la mateixa manera que les nacions s'autodeterminen, les dones s'empoderen i els grups actuen assembleàriament, hi ha ara mateix un pes i la càrrega que, pel fet de ser escolta, i, sobretot, «antic cap» al Masnou, se'ns vol carregar a alguns. No és un compromís que haguéssim agafat, sinó alguna cosa que «interessa» i ens està venint donat pel simple fet d'haver dut infants.

És contrari a l'esperit del voluntariat, i se'ns està valorant com a res més que un recanvi, estripant-nos el dret a decidir què, com, i sobretot, quan i si volem continuar «cert» projecte. La legitimitat per dir-nos escoltes, per cert, ens la vam guanyar ja durant els nostres anys al Foc Nou.

Els que em coneixeu sabreu que les coses, per força, amb mi no funcionen. En una etapa com la que estem, on el MHP Quim Torra demana diàleg, plantegem-nos quin tipus de futur volem.

Francesc del Arca Hernández
músic i escolta

LA MEVA PLANTETA

Tenia a casa meva una planteta petitona que m'havia regalat un amic; no més d'un pam de planta... Malgrat que el test era molt petit, la planta creixia sense parar. No m'explicava d'on treia la força per fer-ho i estava convençuda que un dia pararia de créixer. Així i tot, per no fer-la patir mentre això ocorria, vaig decidir trasplantar-la al jardí. Quan la vaig tenir instal·lada al seu trosset de terra, en un racó del jardí, em va tornar a semblar tan petitona com quan me l'havien regalat.

Al cap d'un temps -no pas gaire-, degut, suposo, a la bona terra, al sol, a l'aire i al bon rotllo del jardí de casa meva, la planteta va créixer més d'un pam. I tan bonica! El dia que vaig baixar a treure les males herbes del jardí i la vaig veure, no m'ho podia creure.

L'hivern següent la vaig veure poquet, plovia massa i feia fred. No vaig tornar a baixar al jardí fins a la primavera. Quan la vaig retrobar, la meva planteta petita ja fregava les branques inferiors del pruner. Com era possible que hagués crescut tant? La mirava i em costava reconèixer-la: abans ja era tan bonica?, em preguntava. El cert és que no sabia què fer: Potser no creix més, pensava. Potser li he de trobar un lloc nou... I si podo el pruner? I si deixo de regar-la?... La mirava i remirava i no era capaç d'arribar a cap conclusió

Aquell estiu vaig ser fora durant unes quantes setmanes. Quan vaig tornar a casa i vaig baixar al jardí vaig veure que la meva planteta havia crescut moltíssim: algunes branques s'havien ficat delicadament dins del pruner, d'altres l'havien fet servir per desplegar-se i unes altres s'hi entrelaçaven creant formes impossibles. Vaig seure a terra una bona estona per contemplar la meravella. Em va semblar que la planta em somreia.

Des de llavors baixo cada dia a veure el meu pruner i la meva planteta. Una planteta que, per cert, ha resultat ser un arbre preciós. A sota la seva ombra lleigeixo, somio o faig la migdiada. A vegades encara em sap greu haver desconfiat d'ella quan encara era tan petita. Tot i que jo sé que ja m'ha perdonat.

L'ADOLESCÈNCIA

Evidentment, no podem parlar d'un sol o d'una sola adolescent. Hi ha molta diversitat d'adolescents, en funció de la gran diversitat de contextos. Segons el context familiar, escolar, social, econòmic, polític i religiós, la població i el barri en què viuen, la història familiar, etc., els nois i noies adoptaran conductes molt diferents, així com també tindran valors i actituds molt diferents, potser fins i tot contraposades.

Les colles d'amics i amigues són molt importants en aquestes edats. La major part d'ells van en grup i sempre que poden valoren molt més el grup de companys que no pas els pares i mares, els mestres o altres adults.

Es deixen portar pel grup, especialment si hi ha un o més líders forts.

Les activitats i les conductes que adoptin ja dependran molt dels valors, les creences i les actituds d'aquest grup o dels seus líders. No convé que la família estigui en contra del grup; segur que hi sortirà perdent. Val més conèixer-lo i procurar incidir-hi d'alguna manera, encara que sigui indirectament.

L'adolescent és molt insegur, emocionalment. Està creixent físicament i està construint la seva personalitat. Però els canvis són tan ràpids que no té temps d'assimilar-los, cosa que fa que moltes vegades adopti actituds purament defensives i es posi en contra dels adults perquè no s'accepta a si mateix. No accepta el seu cos ni els canvis físics i sexuals que està patint. Voldria ser gran de cop, voldria poder actuar com un adult en tots els camps, però no ho pot fer, o no li ho deixen fer.

És molt crític amb els altres, amb un fort sentit de la justícia, però també és ansiós, emocionalment inestable, insegur, se sent incomprès, no estimat, infravalorat i menyspreat. I farà el que sigui per tal de ser acceptat en un grup. Segons qui siguin els companys o companyes i els o les líders, es pot drogar, robar, extorsionar, maltractar, violar, suïcidar-se o el que sigui. Però de la mateixa manera pot fer just el contrari i ser una gran persona, amb un fort compromís social, amb una forta responsabilitat i dedicació cap als més necessitats. En la seva actitud hi comptarà molt l'entorn en què visquin.

Els i les adolescents necessiten seguir uns itineraris personalitzats, que parteixin dels seus interessos i necessitats. És una època amb grans possibilitats, però també amb grans riscos.

En conclusió, és una etapa de la vida fortament difícil, però clarament engrescadora. És molt dur passar-la, es fa molt llarga, tant per al noi o noia, com per als adults que hi conviuen, i sembla que tot és irreversible. Però arriba un moment en què tot s'acclareix i la persona actua amb una personalitat madura.

Ja se'n deriva l'adult o adulta que serà i tot el que pot arribar a construir i crear.

Carme Giralt
Educadora social

GELATINA DE SALSINA I ESCOPINYES

A molts de nosaltres en agrada fer aquella «marranada» de beure'ns el suc amb la salsa de les escopinyes. Doncs ara ho podem fer ja que ens ho podem menjar.

Ingredients:

- 1 llauna d'escopinyes (no cal que siguin molt grosses però com més bones millor)
- El suc de les escopinyes (70 ml més o menys)
- 100 ml de qualsevol de les conegudes salses picants per fer el vermut de Vilassar
- 30 ml d'aigua
- 4 fulles de gelatina
- Poseu en remull les fulles de gelatina.
- Barregeu el suc de les escopinyes i la salsa.
- Reserveu les escopinyes.

Al cap de 5 minuts ja podeu escórrer les fulles i, amb el foc ben baix, col·loqueu-les en un cassó amb l'aigua. Remeneu-ho bé fins que la gelatina es desfaci. Traieu-ho del foc i de mica en mica, aneu afegint-hi la barreja de salsa i suc sense deixar de remenar-ho.

Ara poseu el líquid en els recipients que heu triat; poden ser glaçoneres (jo faig servir els d'uns mini formatgets) o gots de xarrup o mini copes (en aquest cas us caldrà menjar-vos-ho amb cullereta).

No els ompliu fins a dalt ja que ara toca afegir-hi les escopinyes!

Ho deixeu quallar unes 5 hores i ja ho podeu desemmotllar i gaudir

ELS FOCS D'ARTIFICIS

Ben aviat en molts dels nostres pobles començaran les Festes Majors, i un dels moments més esperats són els castells de focs d'artifici.

Si mirem enrere en el temps, troben que el seu origen està directament relacionat amb el descobriment de la pólvora a l'antiga Xina, quan fa uns 2.000 anys un cuiner xinès que cuinava a l'aire lliure va barrejar per accident carbó, àcid sulfúric i nitro, productes molt coneguts a la cuina de l'època. La barreja es va cremar i quan va ser comprimida en un tub de bambú va esclatar.

No gaire més tard, un monjo xinès anomenat Li Tian, de la província de Hunan, va utilitzar la pólvora per fer els primers focs d'artifici que feien servir per espantar els esperits.

Es creu que Marco Polo va portar aquest coneixement a Europa.

La fórmula d'aquest material va ser estesa pels àrabs durant la seva expansió pel nord d'Àfrica i Espanya. Van ser els primers en fer servir armes de foc, i durant l'ocupació de la península Ibèrica van assentar les bases de la tradició polvorista, també amb finalitat lúdica.

Va ser al segle XIX quan es va introduir una de les característiques més importants, el color, fent combinacions de clorat de potassi amb diverses sals metàl·liques.

Així és com l'estronci, al cremar-lo, reacciona i es converteix en el color vermell, el coure es transforma en el color blau, el vari en el color verd i el sodi en el groc. Amb el magnesi, alumini i titani s'aconsegueix el clor blanc i la lluentor a l'esclatar.

GRÈCIA, UN PAÍS MUNTANYÓS

Esteu preparats per començar el viatge als cims sagrats de l'antiguitat grecoromana que us proposava en el número anterior d'*Akela*? Abans posem-nos culturalment en forma. Què sabem de l'antiga Grècia? Per què la geografia grega va afaïçonar la història de Grècia i la nostra herència cultural?

Grècia (la denominació romana de l'Hèl·lada) és una península travessada per altes muntanyes que creuen el país des del nord-est fins al sud-est. Les muntanyes ocupen el 80% del territori hel·lènic. Les terres rocalloses i seques sols eren idònies per al conreu de la vinya i de l'olivera, però no per als cereals, que els grecs de tots els temps han hagut d'importar. A les estretes i abundoses valls, centres dels antics estats grecs o polis, hi havia unes poques terres aptes per al conreu (una excepció n'és, al nord de Grècia, a la Tessàlia, la verda vall de Tempe), fet que va provocar que la població grega se n'anés cap a la costa, on es va dedicar al comerç i a la pesca. La proximitat del mar i la infinitat de ports naturals que permetien ancorar, com també innumbrables illes per fer-hi escala i un cert bagatge tècnic sobre la navegació marítima, van fer que el mar esdevingués el camí normal per als grecs, ja que la comunicació terrestre d'una comarca a l'altra era lenta i incòmoda.

L'àmbit geogràfic del poble grec a l'antiguitat es pot dividir en quatre grans zones: la Grècia continental (la Grècia septentrional, la central i la meridional –el Peloponnès–), la Grècia insular (les illes Jòniques i les illes de l'Egeu), la Grècia asiàtica (la façana litoral d'Àsia Menor) i la Magna Grècia (la zona meridional d'Itàlia i gran part de l'illa de Sicília). Tanmateix, l'àmbit geogràfic grec va abraçar gairebé tota la Mediterrània i els mars i terres adjacents, amb petits enclavaments comercials o bé colonials, generalment en zones costaneres i en illes. La colonització dels territoris d'ultramar va fer que en un període de menys de tres-cents anys (775-550 aC), el mar Negre i el Mediterrani central i occidental esdevinguessin uns llacs hel·lènics vora els quals, tal com diu Plató, els grecs s'estaven «com granotes a l'entorn d'un bassal».

A Catalunya, en el context d'aquestes onades colonitzadores, els grecs de procedència focea cap al 600 aC van portar a terme la fundació d'Empúries, porta d'entrada de la civilització grecoromana a la península Ibèrica. Els grecs van introduir un nou concepte d'urbanisme, de cultura i de tècnica. El vi i l'oli d'oliva van incidir en les formes de relació social i en les dietètiques; les ceràmiques gregues, fetes amb torn i proveïdes d'imatges, van revolucionar la iconografia indígena. Els perfums, les joies, els teixits de qualitat i els productes metal·lúrgics manufacturats van despertar en els indígenes necessitats materials i van canviar per adaptar-se a unes formes de vida civilitzades, nascudes a Grècia, fet que va allisar el camí per a un fenomen que va ser ràpid i fructífer, el de la romanització.

En el proper número de la revista *Akela* farem el cim de l'Olimp, seu dels déus de la mitologia grega.

Margalida Capellà i Soler

Catedràtica de grec i editora de El Fil de les Clàssiques

TSUNAMI

Me ha alegrado que un lector de esta revista, me haya hecho una pregunta, la cual en el fondo es muy interesante:» Puede registrarse alguna vez un Tsunami en nuestras costas»

Vamos a empezar definiendo que es un Tsunami, «La palabra tsunami proviene de las palabras japonesas **tsu**, que significa puerto o bahía, y **nami**, ola, y es una serie de olas con longitud extremadamente alta que se produce por una **perturbación o actividad submarina violenta e impulsiva** cerca de la costa o en el océano.

El tsunami es provocado por **un desplazamiento repentino de un gran volumen de agua** o también si **el piso del mar se eleva o cae** repentinamente por un **terremoto**. También se puede dar por una erupción volcánica o desplazamientos de tierra en el fondo del mar.

El terremoto desplaza una gran cantidad de agua hacia arriba y genera olas, las cuales viajan fuera del área de donde se originan y pueden ser extremadamente peligrosas y dañinas cuando llegan a la orilla, indica el International Tsunami Information Center (ITIC).

Estas olas **no son de gran altura en mar abierto**, pero conforme se acercan a la costa van aumentando de tamaño y pueden hacer mucho daño.

La primera ola puede no ser la más grande, ya que frecuentemente la segunda, tercer, cuarta y otras posteriores pueden ser las más grandes. Cuando llegan a la orilla retroceden hacia el mar por lo que el fondo marino queda expuesto y cuando entran a los puertos generan corrientes de agua muy fuertes que pueden romper fácilmente los amarres de los barcos.

Se clasifican en :

Locales: Se producen por terremotos que ocurren cerca de la costa.

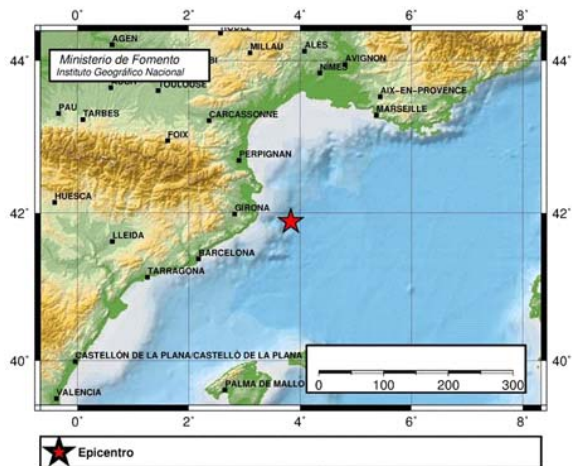
Lejanos: Se originan muy lejos de la costa, por ejemplo, el tsunami de Japón que tardó en llegar 10 horas a las costas mexicanas. Los tsunamis son eventos raros, pero pueden ser extremadamente mortales. En los últimos 100 años, 58 de ellos han cobrado más de 260 000 vidas, o un promedio de 4 600 por desastre, superando a cualquier otro riesgo natural. El mayor número de muertes en ese período fue en el tsunami del océano Índico de diciembre de 2004. Este causó un estimado de 227 000 muertes en 14 países, con Indonesia, Sri Lanka, India y Tailandia los más afectados.

¿ Pero bueno, se puede o no se puede formar un Tsunami, en nuestras costas catalanas?.

La naturaleza es tan grande, que no puedo decir un NO rotundo, pero si puedo decir que es poco probable, mis motivos principales, es que el mediterráneo, no es un mar muy profundo, su profundidad media es de 1500 metros, y que sus movimientos sísmicos son más bien pequeños, por ejemplo en el momento de preparar este artículo, hubo un movimiento sísmico de 2,9 en la escala de Richter, enfrente de Aiguablava , en la costa Brava.

Movimiento sísmico de 2.9 el día 10 de marzo del 2018

El movimiento no fue tan brusco, tendría que haber sido de escala 6, como mínimo, y además al estar tan cerca de la costa, no hubiese podido formar una ola «gigante» para llegar a la costa catalana.

Pero como dicen los gallegos «**Habelas, hailas**» y en España tuvimos un Tsunami en los alrededores del el Golfo de Cádiz. En 1775, un Tsunami provocado por un seísmo de 9 grados en la escala de Richter y con epicentro cerca de Lisboa, asoló las costas de Huelva y Cádiz.

Dejó más de 1200 muertos. Chipiona, uno de los puntos más afectados por la ola, construyó un monumento para no olvidarlo. «Donde hubo terremotos los habrá. Donde no los hubo puede que los haya en un futuro», afirma Elisa Buforn, catedrática de Ciencias Físicas en la Universidad Complutense de Madrid.

En aquella ocasión, el Tsunami tardó una hora en golpear la costa andaluza. Entonces no había manera de predecirlo, pero hoy sí. El Instituto Geográfico Nacional tardaría solo cuatro minutos en definir la magnitud de la ola, cuánto va a tardar en llegar y dar una lista de posibles poblaciones afectadas.

Sinceramente espero que nunca ocurra, sobre todo en nuestra zona, pero, vuelvo a repetir la Naturaleza es en ocasiones incontrolable.

LA TERÀPIA DEL RIURE

Val la pena anar per la vida amb cara de pomes agres, o bé en el seu lloc mostrar sovint un somriure de felicitat?

El riure té propietats terapèutiques i beneficis per al cos humà. Per tant és bo per a la salut, ja que permet ser més optimista i feliç.

Està demostrat que:

Ajuda a la relaxació; al riure segreguem substàncies com la serotonina, que té poders calmants.

Permet desenvolupar una actitud positiva davant la vida.

Potencia la creativitat i la imaginació, ja que quan un somriu segrega més adrenalina.

Ajuda a cremar calories.

Riure allibera endorfines (conegudes com les hormones de la felicitat), fet que provoca una sensació d'eufòria i felicitat...

Dits aquests beneficis, el riure s'utilitza en diferents llocs del món com a medicina per alguns mals del cos i de l'ànima (depressió, angoixa, autoestima...).

Fins i tot algunes organitzacions com Pallassos sense Fronteres fan del riure una forma de treballar amb persones que l'havien perdut.

Monòlegs com els de Leo Harlem, David Guapo, Berto Romero, pel·lícules com *El Gordo y el Flaco*, *Los Hermanos Marx*, *Charlot*, sèries com *Friends*, *The Big Bang Theory*, *Modern Family*, cançons com la de Peret:

Y es preferible... (Jojojó, jajajá, jajajá),
reír que llorar
y así la vida se debe tomar,
los ratos buenos hay que aprovechar,
si fueron malos mejor olvidar.
Mira, mirar al mundo con alegría,
tratarnos todos con simpatía,
porque la vida volando pasa,
dejar lo malo para mañana.
Je, je, je, je, je...

etc., ens poden ajudar a que el somriure estigui sempre present en la nostra vida..

Us desitjo un bon riure.

INAUGURACIÓ DEL TREN DE 5 POLZADES AL MASNOU

Corria l'any 1993, i el dia 11 de setembre es celebrava al Parc del Mil·lenari la inauguració del Trenet. La bona nova va ser publicada al butlletí de Gent del Masnou (2ª època, núm. 79, octubre 1993), i la va signar un tal *Pica-soques*. Deia així:

«Els cartells del carrer ja ho deien: Dissabte, dia 11 de setembre, a les 6 de la tarda, inauguració del tren de 5 polzades al Masnou. Els responsables en són l'Associació dels Amics del Ferrocarril de la nostra vila, amb l'ajut i el suport de l'Il·lm. Ajuntament del Masnou. Vint minuts abans de l'hora prevista ja començava a congregarse una munió de persones a l'esplanada del tren, cada cop n'hi havia més. Amb hora puntual de RENFE (com deia

en Capri: «res a fer»), l'hora real d'inauguració fou a les 18.21 h, varen començar els parlaments. Primer va parlar el President de l'Associació dels Amics del Ferrocarril i després ho va fer el Sr. Alcalde; els discursos varen ésser d'ànims i encoratjadors, i el sentiment general d'esperança que sigui un projecte durador i engrescador. Feia goig veure la gran gentada i entremig gorres de cap d'estació, de fegoners i de gent del ferrocarril en general, cares brutes de carbó, màquines elèctriques, de dièsel i sobretot de carbó rodant per les minúscules vies. Hi havia veritables meravelles entre aquests diminuts trens. Un aplaudiment també per l'enjardinament que s'hi ha fet, és una bona pensada el fet de plantar-hi romanins i matolls d'aquest tipus que són resistents i duradors. El viatge inaugural el va fer el consistori, assistint en ple, i damunt del comboi guiat pel Sr. Alcalde donaren una volta sencera al circuit, tenint cura de no fer mal a les persones que hi havia fins i tot damunt de la via, per la gran quantitat de gent que s'hi havia congregat. Mentre les autoritats feien el viatge inaugural, es va sentir algun comentari sucós i en pla de gresca, com el de dir que tenim un consistori de via estreta. Després de moltes empentes, batzegades i alguna que altra enfadada, la gent va començar a poder pujar als trens que hi havia; tots plegats varen poder gaudir d'una bona estona i d'un record: el bitllet de la inauguració. Era ben entrada la nit que encara funcionaven algunes unitats amb els llums encesos. I un desig que de ben segur comparteixo amb molta més gent, i és que tingueu un bon i durador trajecte, m'agradaria que es parlés molt d'aquest tren i que arribeu a fer moltes ampliacions a les instal·lacions i unitats. I aprofiteu per comunicar a tothom que els viatges seran totalment gratuïts (s'acceptarà tota mena d'ajut econòmic a l'hora de pujar-hi). Felicitats, Amics del Ferrocarril, i també a la vila del Masnou! Bon viatge!»

Va ser una bona redacció de l'amic *Pica-soques*, que li agraïm i volem que en quedi constància al nostre butlletí.

PEPITA CASTELLVÍ

Quan era molt petita vaig conèixer la Pepita, era l'àvia de la meva amiga Berta. Després va ser la meva professora de piano. Sabia que havia estat mestra de música de la meua escola, el Bergantí del Masnou, i que també era poetessa, però desconeixia la seva relació amb l'escoltisme.

Quins records tens de petita, Pepita?

Vaig néixer l'any 37 a Lleida. Durant la guerra vàrem venir a viure a Barcelona i el meu pare fou empresonat a Burgos. Ja alliberat, vàrem anar a viure a Tremp i als 20 anys vàrem tornar a Barcelona.

T'agradava la muntanya, però quan et vas relacionar amb el moviment escolta?

Vaig estudiar piano i durant 33 anys vaig treballar a l'escola el Bergantí com a mestra de música des de P3 fins a sisè, on la directora, la Carme Giralt, que llavors era presidenta d'Escoltes Catalans, l'associació laica de l'escoltisme català, em va iniciar en el moviment escolta i vaig fer cursos quan ja tenia uns trenta anys per ser cap dels caps d'unitat, joves competents que reben una àmplia formació i que dediquen part del seu temps lliure a transmetre una sèrie de valors a les noves generacions sense esperar res material a canvi.

Què creus que aporta als joves i als infants l'escoltisme?

Molts valors! Estimar la natura, companyonia, responsabilitat, ajudar-se els uns als altres, anar a la muntanya i aprendre a no embrutar-la, aprendre a fer fent, un gran sentiment de llibertat...

Com anaven vestits?

A diferència dels Boys Scouts, només portaven un mocador que els diferenciava.

Recordes alguna anècdota?

Recordo quan el nostre fill Joaquim va fer la primera sortida. Era molt petit i de nit vàrem anar a espisar què feien. També recordo quan el vàrem anar a veure el dia de pares a Begudà i es va enfadar molt perquè no vàrem portar el seu gos, que es deia Lucky Vilardebó Castellví, com si fos germà seu!

Com vivies la Sortida General abans de Setmana Santa de l'Escola Bergantí?

Ho vivíem tots, professorat i alumnat, amb molta il·lusió. La Carme creia que també a l'escola s'havia de fomentar l'amor envers la natura. Recordo un any que vàrem anar a tocar neu a Vall de Núria i jo era al càrrec de nens i nenes d'infantil, i no paraven de mullar-se la roba, els guants, els mitjons... i vinga canviar-los de roba per tal que no es refredessin, i ells tan contents.

Quina excursió ens recomanes?

Pujar a la Pica d'Estats, el cim més alt de Catalunya, per la vall Ferrera. Teniu unes 6 o 7 hores de camí. Jo hi he anat dues vegades; però ja no tinc trenta anys!

Des quan escrius poemes?

Sempre m'ha agradat escriure poemes, en conservo fins i tot algun de quan tenia 15 anys i he guanyat diverses vegades a la Mostra Literària de Teià i també a la Mostra Literària del Maresme.

Agraïm l'entrevista a la Pepita.

PEPITA CASTELLVÍ

Valèria Cuní Capellà

(estudiant de 2n de batxillerat)

AMETLLERS

Darrere l'horitzó
dorm la primavera,
els seus llargs cabells
verdegen la terra.

Amb el seu alè, han florit
tots els ametllers.
Han quedat com joies
de maragda i argent.

El vent juga amb l'arbre
i esfulla les flors.
Els pètals que cauen
s'adormen al sol.

Ametller tan blanc
vora de la mar.
A la nit, la lluna
pensa que ha nevat

S'enganxa a les branques,
el teu cor d'infant,
somnia que vola
dalt d'un núvol blanc.

Pepita Castellví

